

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 200503488	Dok.nr.: 63
Arbeidskode: 511.2	Journ. dato: 241105
Avd.: HRA	Ansvarlig: ASD
U.off.:	

Helse og omsorgsdepartementet

Saksb: Sidsel Grasli
Telefon: 900 39 776

Dato:2005-11-22

Vår ref: 43749890

HØRINGSUTTALELSE

"TIL KRAV OM POLITIATTEST FOR HELSEPERSONELL OG SOSIALPERSONELL"

Innledning

ULOBA BA er et nonprofit andelslag som administrerer ordningen med Borgerstyrt personlig assistanse. Borgerstyrt personlig assistanse (BPA) er en alternativ måte å organisere praktisk og personlig assistanse for funksjonshemmede som har behov for bistand i dagliglivet på, både i og utenfor hjemmet. BPA vil si at personen selv fungerer som arbeidsleder for assistentene. Assistentene utfører de arbeidsoppgaver som arbeidsleder på grunn av sin funksjonsnedsettelse ikke selv kan utføre. Som det største og eneste kompetansemiljøet på BPA i Norge, ønsker ULOBA å gi innspill på høring til "Krav om politiattest for helsepersonell og sosialpersonell".

Generelt

Borgerstyrt personlig assistanse, BPA reguleres av sosialtjenesteloven § 4-2 a, og omfattes derfor av den foreslåtte lovreguleringen om krav om politiattest for sosialpersonell.

ULOBA er en stor aktør som arbeidsgiver på området BPA. Tradisjonelt har det vært voksne personer med fysisk funksjonsnedsettelse som kan lede BPA-ordningen sin selv, som har benyttet BPA og som har vært andelseiere i ULOBA. I dag er det et økende antall barn og mennesker med kognitiv funksjonsnedsettelse som mottar sitt assistansebehov som BPA. Dette har sammenheng med Helse- og sosialdirektoratets presisering (09.02.2005) til Sosial og helsedepartementets rundskriv I-20/2000. Rundskrivet presiserer at også de som ikke kan lede en BPA-ordning selv, som barn og personer med kognitiv funksjonsnedsettelse, omfattes av BPA-ordningen.

6.2 Krav om politiattest for å forhindre overgrep mot barn og personer med kognitiv funksjonsnedsettelse.

ULOBA støtter fullt ut at det er viktig å forebygge seksuelle overgrep mot utsatte personer som barn og personer med kognitiv funksjonsnedsettelse, og som mottar assistanse fra helse- og sosiallovgivningen. Deres avhengighet av, og tillitsforhold til assistentene tilsier at de må være så trygge som overhodet mulig.

ULOBA støtter derfor at det er behov for å utvide retten til å innhente politiattest til også å omfatte helse- og sosiallovgivningen, og mht. til utvidet personkrets. ULOBA ser at en slik attest likevel har visse begrensninger, og ikke alene kan gi garanti mot mulige overgrepere.

ULOBA BA

ANDELSLAG FOR BORGERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE

Tollbugata 114 • Postboks 2474 Strømsø, 3003 Drammen • TELEFON: 32 20 59 10 • TELEFAKS: 32 20 59 19 • E-POST: adm@uloba.no
ORGANISASJONSNUMMER: 963890095 • BANKKONTO: 6138 06 53612

www.uloba.no

6.2.2.2 Lik rett til beskyttelse.

ULOBA er også enig i at det må være **rettslikhet** for personer som skal yte assistanse til barn uavhengig av hvilken sektor de tilhører. Det samme prinsipp må gjelde uavhengig av hvor assistansen utøves. I BPA-ordninger vil den primære assistanse utøves i barnets eller den som har assistansebehovet sitt private hjem, men også andre steder for eksempel på reiser og ferier. Uansett hvor assistansen utføres, må den som har assistansebehovet være trygg.

ULOBA støtter derfor at alle må ha likt krav på beskyttelse, og at krav om politiattest må gjelde for BPA med et andelslag som arbeidsgiver.

6.3.2 Departementets vurdering og forslag

ULOBA er enige i at de som har rett til tjenester etter sosialtjenesteloven er en uensartet gruppe, hvor noen er mer sårbare og utsatte enn andre. ULOBA mener at begrepet utviklingshemming i denne sammenheng er noe snevert da dette strengt definert kun omfatter en medfødt tilstand. De som erverver en kognitiv funksjonsnedsettelse vil da ikke ha samme rettsbeskyttelse. ULOBA antar at det ikke er lovgivers hensikt, og anmoder om at man i den endelige lovreguleringen i stedet benytter begrepet kognitiv funksjonsnedsettelse.

ULOBA støtter at politiattest bør forbeholdes "grupper" som har behov for særlig beskyttelse, som barn og personer med kognitiv funksjonsnedsettelse.

6.5 Stillinger der det er aktuelt å kreve fremlagt politiattest

I høringsdokumentet nevnes Borgerstyrt personlig assistanse, BPA, som et eksempel på stilling der det er behov for politiattest, når det er snakk om barn og personer med kognitiv funksjonsnedsettelse. Videre heter det at:

"Avgjørende må være om sosialpersonellet ved utøvelsen av arbeidet kommer i situasjoner med barnet eller den utviklingshemmede hvor seksuelle overgrep kan finne sted. Arbeidsgiver må vurdere om den konkrete stillingen innebærer en slik kontakt med barn og utviklingshemmede at det skal kreves politiattest".

ULOBA mener det er behov for å klargjøre dette i en BPA-ordning. I følge rundskriv I-20/2000 er det tre ulike arbeidsgivermodeller for BPA.

1. Man kan være arbeidsgiver og arbeidsleder selv.
2. Kommunen kan være arbeidsgiver, med den som har assistansebehovet som arbeidsleder, eller dennes verge (foreldre) eller hjelpeverge.
3. Et andelslag kan være arbeidsgiver. Også her er det den som har assistansebehovet som er arbeidsleder, eller verge/hjelpeverge.

Selve grunntanken i BPA er å ha styring av og kontroll over eget liv, herunder styring og kontroll med den assistansen en har behov for. Arbeidslederrollen er altså helt sentral. Man vet selv hva man har behov for. For barn og personer med utviklingshemming utøves arbeidsledelsen av en legal stedfortreder, dvs. foreldre eller hjelpeverge. Arbeidsgiveren sine oppgaver i et andelslag er av teknisk og administrativ art. Det er arbeidslederen, uansett om dette er personen selv, foreldre eller hjelpeverge, som må ta stilling til om det er behov for å kreve politiattest. Ideelt sett burde det etter ULOBAs syn være arbeidsleder som må være denne som innhenter politiattesten. Dette også av hensyn til at færrest mulig skal ha tilgang til

informasjon om politiattesten. ULOBA ser imidlertid at det er mange etiske og juridiske forhold å ta stilling til ved innhenting av politiattest, bla hvordan politiattesten forvaltes og oppbevares. Den enkelte arbeidsgiver har normalt ikke konsesjon for å oppbevare den type dokumenter. ULOBA som arbeidsgiver har slik konsesjon,

ULOBA er enig i at det prinsipielt bør være arbeidsgivers ansvar som skal innhente politiattest, men i en BPA-ordning må det være arbeidsleder som må ta stilling til om det er behov for politiattest, og søke om dette.

6.6 Type politiattest

ULOBA støtter at det må være en avgrenset uttømmende politiattest som kan kreves ved stillinger i regi av sosialtjenesteloven.

6.7 .1 Hvem kan innhente politiattest

ULOBA støtter at det bør kun være den som attesten gjelder som skal kunne søke om politiattest, men at det er arbeidsgiver som faktisk innhenter politiattesten. Vi viser her til vår utdyping i vår høringsuttalelse under punkt 6.5.

6.7. 2 På hvilke tidspunkt kan det være aktuelt å kreve politiattest?

ULOBA støtter forlaget om at politiattest først kan kreves ved tilbud om stillingen.

Vennlig hilsen
ULOBA BA

Knut Flaum
daglig leder

Vibeke Melstrøm
fagsjef